

Ι. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ Α΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ,
ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΟΜΑΔΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ
ΣΠΟΥΔΩΝ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ, ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΟΜΑΔΑΣ
ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ

ΑΡΧΑΙΑ Α΄ ΤΑΞΗ

Α) ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ - Α΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

Για τη διδασκαλία του μαθήματος της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας στην Α΄ τάξη του Ημερήσιου Γενικού Λυκείου, αξιοποιούνται:

- Το εγχειρίδιο της Α΄ Λυκείου *Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι (Ξενοφών, Θουκυδίδης)* των Κ. Διαλησμά, Α. Δρουκόπουλου, Ε. Κουτρομπέλη, Γ. Χρυσάφη
- Το βιβλίο *Μαθητή Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι: Κείμενα με παράλληλες μεταφράσεις*
Ως βιβλία αναφοράς αξιοποιούνται:
- Η *Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής* (Γυμνασίου-Λυκείου) του Μ. Οικονόμου
- Το *Συντακτικό της Αρχαίας Ελληνικής (Α΄, Β΄, Γ΄ Λυκείου)* του Α.Β. Μουμτζάκη

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ: Η διδασκαλία να ξεκινήσει από το κείμενο του Θουκυδίδη και να ακολουθήσει η διδασκαλία του κειμένου του Ξενοφώντα, για να υπάρχει ιστορική συνέχεια, ώστε να γίνονται κατανοητά τα γεγονότα από τους μαθητές και τις μαθήτριες.

Ως εξεταστέα ύλη ορίζεται η παρακάτω από το εγχειρίδιο *Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι (Ξενοφών, Θουκυδίδης)* των Κ. Διαλησμά, Α. Δρουκόπουλου, Ε. Κουτρομπέλη, Γ. Χρυσάφη:

1. Εισαγωγή

- α) Κεφάλαιο Β΄: *Θουκυδίδης Όλδρου Άλιμούσιος* (1. Η ζωή του - 2. Το έργο του. Ενδιαφέροντα και ιδέες - Μέθοδος - Η δομή του έργου. Ο χρόνος της σύνθεσής του - Γλώσσα και ύφος)
- β) Κεφάλαιο Γ΄: *Ξενοφών Γρύλλου Έρχιεύς* (1. Η ζωή του - 2. Το έργο του. Ενδιαφέροντα και ιδέες).

2. Κείμενα

- α) Θουκυδίδης, *Ιστορία*, Βιβλίο 3^ο, με βασικό θεματικό πυρήνα:
Ισχύς και δίκαιο, η «ηθική» του πολέμου

ΕΝΟΤΗΤΕΣ
Κεφάλαιο 70 (μόνο από μετάφραση)
Κεφάλαιο 71-73
Κεφάλαιο 74
Κεφάλαιο 75

Κεφάλαιο 78 (μόνο από μετάφραση)
Κεφάλαιο 81
Κεφάλαιο 82-83 (μόνο από μετάφραση)

β) Ξενοφών, *Ελληνικά*, Βιβλίο 2^ο, με βασικό θεματικό πυρήνα:
Στρατιωτική υπεροχή και πολιτική κυριαρχία

ΕΝΟΤΗΤΕΣ
Κεφάλαιο 1. § 16-32 (μόνο από μετάφραση)
Κεφάλαιο 2. § 1-4
Κεφάλαιο 2. § 16-23
Κεφάλαιο 3. § 11-16 (μόνο από μετάφραση)
Κεφάλαιο 3. § 50-56
Κεφάλαιο 4. § 1-17 (μόνο από μετάφραση)
Κεφάλαιο 4. § 18-23

Στην Α' Λυκείου οι μαθητές και οι μαθήτριες θα προσεγγίσουν και θα εμβαθύνουν, στο πλαίσιο της δομολειτουργικής προσέγγισης των πρωτότυπων κειμένων και σε άμεσο συσχετισμό με αυτά (κειμενοκεντρική προσέγγιση), στα εξής γραμματικά και συντακτικά φαινόμενα:

α) Γραμματικά φαινόμενα

- Φωνηεντόληκτα ουσιαστικά Γ κλίσης (μονόθεμα)
- Φωνηεντόληκτα ουσιαστικά Γ κλίσης (διπλόθεμα)
- Υγρόληκτα ουσιαστικά Γ κλίσης (διπλόθεμα)
- Ανώμαλα ουσιαστικά
- Επίθετα Γ κλίσης (φωνηεντόληκτα, αφωνόληκτα και ενρινόληκτα). Κλίση μετοχών
- Ανώμαλα παραθετικά επιθέτων και επιρρημάτων
- Αντωνυμίες κτητικές
- Κλίση συνηρημένων ρημάτων σε -άω, -έω και -όω. Σχηματισμός των άλλων χρόνων
- Αόριστος Β'
- Παθητικός Μέλλοντας Α' και Παθητικός Αόριστος Α'
- Ρήματα υγρόληκτα και ενρινόληκτα. Σχηματισμός Μέλλοντα και Αορίστου
- Σχηματισμός Μέλλοντα των σε -ίζω ρημάτων
- Σχηματισμός συντελικών χρόνων αφωνόληκτων ρημάτων.

β) Συντακτικά φαινόμενα

- Κατηγορούμενο. Γενική κατηγορηματική. Επιρρηματικό και προληπτικό κατηγορούμενο
- Αντικείμενο άμεσο και έμμεσο. Σύστοιχο αντικείμενο. Κατηγορούμενο του αντικειμένου
- Απαρέμφατο έναρθρο και άναρθρο. Απρόσωπη σύνταξη
- Μετοχές: κατηγορηματική και επιρρηματική. Συνημμένη και απόλυτη
- Β' όρος σύγκρισης
- Ομοιόπτωτοι - Ετερόπτωτοι ονοματικοί προσδιορισμοί
- Επιρρηματικοί προσδιορισμοί (εμπρόθετοι, πλάγιες πτώσεις)
- Παρατακτική - Υποτακτική σύνδεση
- Δευτερεύουσες ονοματικές προτάσεις (είδος, εκφορά, λειτουργία)
- Δευτερεύουσες επιρρηματικές προτάσεις (είδος)
- Υποθετικοί λόγοι (εντοπισμός υπόθεσης - απόδοσης).

Β) ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ - Α' ΤΑΞΗ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

Για τη διδασκαλία του μαθήματος της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας στην Α' τάξη του Εσπερινού Γενικού Λυκείου, αξιοποιούνται:

- Το εγχειρίδιο της Α' Λυκείου *Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι (Ξενοφών, Θουκυδίδης)* των Κ. Διαλησμά, Α. Δρουκόπουλου, Ε. Κουτρομπέλη, Γ. Χρυσάφη
  - Το βιβλίο *Μαθητή Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι: Κείμενα με παράλληλες μεταφράσεις*
- Ως βιβλία αναφοράς αξιοποιούνται:
- Η *Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής* (Γυμνασίου-Λυκείου) του Μ. Οικονόμου
  - το *Συντακτικό της Αρχαίας Ελληνικής (Α', Β', Γ' Λυκείου)* του Α.Β. Μουμτζάκη

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ: Η διδασκαλία να ξεκινήσει από το κείμενο του Θουκυδίδη και να ακολουθήσει η διδασκαλία του κειμένου του Ξενοφώντα, για να υπάρχει ιστορική συνέχεια, έτσι ώστε να γίνονται κατανοητά τα γεγονότα από τους μαθητές και τις μαθήτριες.

Ως εξεταστέα ύλη ορίζεται η παρακάτω από το εγχειρίδιο *Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι (Ξενοφών, Θουκυδίδης)* των Κ. Διαλησμά, Α. Δρουκόπουλου, Ε. Κουτρομπέλη, Γ. Χρυσάφη:

1. Εισαγωγή

α) Κεφάλαιο Β': *Θουκυδίδης Όλδρου Αλιμούσιος* (1. Η ζωή του - 2. Το έργο του. Ενδιαφέροντα και ιδέες - Μέθοδος - Η δομή του έργου. Ο χρόνος της σύνθεσής του - Γλώσσα και ύφος)

β) Κεφάλαιο Γ': *Ξενοφών Γρύλλου Έρχιεύς* (1. Η ζωή του - 2. Το έργο του. Ενδιαφέροντα και ιδέες).

2. Κείμενα

α) Θουκυδίδης, *Ιστορίαι*, Βιβλίο 3^ο, με βασικό θεματικό πυρήνα:

Ισχύς και δίκαιο, η «ηθική» του πολέμου

ΕΝΟΤΗΤΕΣ
Κεφάλαιο 70 (μόνο από μετάφραση)
Κεφάλαιο 71-73
Κεφάλαιο 81

ΑΡΧΑΙΑ Β' ΑΝΘΡΩΠ.

Γ) ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΟΜΑΔΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ - Β' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

Για τη διδασκαλία του μαθήματος της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας στη Β' τάξη του Ημερήσιου και Εσπερινού Γενικού Λυκείου (Ομάδα Προσανατολισμού) θα χρησιμοποιηθούν:

- *Ρητορικά Κείμενα Β' Λυκείου των Κ. Δάλκου, Χ. Δάλκου, Γ. Μανουσόπουλου κ.ά.*
- Ως βιβλία αναφοράς αξιοποιούνται:
- *Συντακτικό της Αρχαίας Ελληνικής (Α', Β', Γ' Λυκείου) του Α.Β. Μουμτζάκη,*
  - *Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής (Γυμνασίου-Λυκείου) του Μ. Οικονόμου.*

Ως εξεταστέα ύλη ορίζεται:

I. Από το βιβλίο *Ρητορικά Κείμενα Β' Λυκείου των Κ. Δάλκου, Χ. Δάλκου, Γ. Μανουσόπουλου κ.ά.:*

α) Εισαγωγή: 1. Η ρητορική στην Αρχαία Ελλάδα: Α'. Η φυσική ρητορεία - Β'. Η γέννηση της συστηματικής ρητορείας - Γ'. Ρητορεία και σοφιστική - Ε'. Τα είδη του αττικού ρητορικού λόγου - ΣΤ'. Τα μέρη του ρητορικού λόγου. 2. Ο Βίος του Λυσία - Το έργο του Λυσία - Η αξία του έργου. 3. Λυσίου *Υπέρ Μαντιθέου*. Εισαγωγή.

β) Κείμενο: *Λυσία Υπέρ Μαντιθέου*. Ολόκληρος ο λόγος, πλην των παραγράφων 14-17.

II. Αδίδακτο κείμενο

1. ΚΕΙΜΕΝΟ

Αδίδακτο πεζό κείμενο αρχαίων Ελλήνων συγγραφέων της αττικής διαλέκτου.

2. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ – ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ

Τα γραμματικά και συντακτικά φαινόμενα που περιλαμβάνονται στην εξεταστέα ύλη του μαθήματος της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας της Α' τάξης Ημερήσιου και Εσπερινού Γενικού Λυκείου.

Δ) ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΟΜΑΔΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ - Γ' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΑΡΧΑΙΑ Γ' ΑΝΘΡΩΠ.

Όπως καθορίζεται στην υπό στοιχεία 82785/Δ2/24-07-2023 Υ.Α. (Β' 4768).

II. ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ Α', Β' ΚΑΙ Γ' ΤΑΞΕΩΝ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΓΛΩΣΣΑ Α!

A) ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ - Α' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

I. ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΒΙΒΛΙΑ:

- *Έκφραση - Έκθεση (τ. Α')* των Κ. Αδαλόγλου, Α. Αυδή, Ε. Λόππα, Δ. Τάνη, Χ. Λ. Τσολάκη
- *Θεματικοί Κύκλοι (Έκφραση - Έκθεση)* των Γ. Μανωλίδη, Θ. Μπεχλιβάνη, Φ. Φλώρου
- *Γλωσσικές Ασκήσεις* των Γ.Β. Κανδήρου, Δ.Ε. Πασχαλίδη, Σ.Ν. Ρίζου
- *Γραμματική Νέας Ελληνικής Γλώσσας* των Σ. Χατζησαββίδη, Α. Χατζησαββίδου

Ως εξεταστέα ύλη Ημερήσιου και Εσπερινού Γενικού Λυκείου ορίζονται δραστηριότητες με τις οποίες υπηρετείται και ελέγχεται η επίτευξη των σκοπών και των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων της διδασκαλίας του μαθήματος.

Οι μαθητές και οι μαθήτριες πρέπει να είναι σε θέση να ανταποκρίνονται σε δραστηριότητες και να απαντούν σε ερωτήματα/ερωτήσεις που απορρέουν από κείμενα που αναφέρονται σε κάποια ή κάποιες από τις θεματικές ενότητες, όπως αυτές ορίζονται στο Πρόγραμμα Σπουδών.

Πιο συγκεκριμένα οι μαθητές και οι μαθήτριες καλούνται:

α) Να κατανοούν, να ερμηνεύουν και να προσεγγίζουν κριτικά τα κείμενα με στόχο τη διερεύνηση του τρόπου με τον οποίο αναπαριστώνται ιδέες, αντιλήψεις, προκαταλήψεις για τον άνθρωπο, την κοινωνία και τον κόσμο

β) Να προσεγγίζουν τη δομή και τη γλώσσα των κειμένων και τα κειμενικά τους χαρακτηριστικά, καθώς και τη σχέση που έχει η γλώσσα και η οργάνωση των κειμένων με την κατάσταση και τον σκοπό της επικοινωνίας

γ) Να παράγουν κείμενα, με βάση κείμενα αναφοράς, με στόχο:

- Τον μετασχηματισμό των γλωσσικών και νοηματικών δομών (σημασιών) των κειμένων
- Τη συνοπτική νοηματική απόδοση μέρους των κειμένων ή των απόψεων που διατυπώνονται για κάποιο ζήτημα
- Τη διατύπωση και έκφραση δικών τους απόψεων, σε επικοινωνιακό πλαίσιο, σχετικά με συγκεκριμένα ερωτήματα/θέματα/απόψεις που τίθενται στα κείμενα αναφοράς.

Τα κείμενα σχετίζονται νοηματικά με τις εξής θεματικές ενότητες:

- Γλώσσα, γλωσσική ποικιλία, οπτική γωνία, δημιουργικότητα της γλώσσας
- Γλωσσομάθεια
- Αναλφαβητισμός
- Διάλογος
- Εφηβεία
- Αγάπη και έρωτας
- Ενδυμασία και μόδα
- Γηρατειά και νεότητα
- Το κωμικό και η σημασία του γέλιου.

II. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΒΙΒΛΙΑ:

- *Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας* (τ. Α') των Ν. Γρηγοριάδη, Δ. Καρβέλη, Χ. Μηλιώνη, Κ. Μπαλάσκα, Γ. Παγανού, Γ. Παπακώστα
- *Λεξικό Λογοτεχνικών Όρων* των Ι. Παρίση, Ν. Παρίση

Ως εξεταστέα ύλη Ημερήσιου και Εσπερινού Γενικού Λυκείου ορίζονται δραστηριότητες με τις οποίες υπηρετείται και ελέγχεται η επίτευξη των σκοπών και των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων της διδασκαλίας του μαθήματος.

Οι μαθητές/τριες αναμένεται να είναι σε θέση:

α) Να προσεγγίζουν τους χαρακτήρες με βάση τα δεδομένα του κειμένου (όνομα, εξωτερική εμφάνιση, ενέργειες, σχέσεις με άλλα πρόσωπα, δικά τους λόγια και σκέψεις, λόγια και σκέψεις άλλων προσώπων για αυτούς και στάση του αφηγητή), με σκοπό να εντοπίζουν χαρακτηριστικά τους στοιχεία που φωτίζουν τη δράση τους

β) Να αναγνωρίζουν τους ποικίλους ποιητικούς υπαινιγμούς (στην περίπτωση ποιητικού κειμένου) μέσα από τον συνδυασμό συμβόλων, σχημάτων λόγου και κειμενικών δεικτών εν γένει, με σκοπό να εμπλουτίζουν την κατανόησή τους

γ) Να περιγράφουν τη συναισθηματική διάθεση του ποιητικού υποκειμένου στηριζόμενοι στα σύμβολα και τις γλωσσικές επιλογές (ρηματικά πρόσωπα, χρόνοι, εγκλίσεις των ρημάτων, στίξη)

δ) Να εντοπίζουν μέσα στο κείμενο στοιχεία του λόγου των προσώπων, γλωσσικές επιλογές και να αναγνωρίζουν το πώς αυτά παράγουν νόημα

ε) Να αξιοποιούν στις ερμηνευτικές τους απόπειρες κειμενικά στοιχεία και επιλογές μορφολογικού χαρακτήρα, με σκοπό να τεκμηριώνουν τις θέσεις και τις ανταποκρίσεις τους.

Θεματικές ενότητες που εξετάζονται στην Α' τάξη είναι «Τα φύλα στη λογοτεχνία», «Παράδοση και μοντερνισμός στη νεοελληνική ποίηση».

ΓΛΩΣΣΑ Β!

Β) ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ - Β' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

I. ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΒΙΒΛΙΑ:

- Έκφραση - Έκθεση (τ. Β') των Κ. Αδαλόγλου, Α. Αυδή, Ε. Λόππα, Δ. Τάνη, Χ. Λ. Τσολάκη
- Θεματικοί Κύκλοι (Έκφραση - Έκθεση) των Γ. Μανωλίδη, Θ. Μπεχλιβάνη, Φ. Φλώρου
- Γλωσσικές Ασκήσεις των Γ.Β. Κανδήρου, Δ.Ε. Πασχαλίδη, Σ.Ν. Ρίζου
- Γραμματική Νέας Ελληνικής Γλώσσας των Σ. Χατζησαββίδη, Α. Χατζησαββίδου

Ως εξεταστέα ύλη Ημερήσιου και Εσπερινού Γενικού Λυκείου ορίζονται δραστηριότητες με τις οποίες υπηρετείται και ελέγχεται η επίτευξη των σκοπών και των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων της διδασκαλίας του μαθήματος.

Οι μαθητές και οι μαθήτριες πρέπει να είναι σε θέση να ανταποκρίνονται σε δραστηριότητες και να απαντούν σε ερωτήματα/ερωτήσεις που απορρέουν από κείμενα που αναφέρονται σε κάποια ή κάποιες από τις θεματικές ενότητες, όπως αυτές ορίζονται στο Πρόγραμμα Σπουδών.

Πιο συγκεκριμένα οι μαθητές και οι μαθήτριες καλούνται:

α) Να κατανοούν, να ερμηνεύουν και να προσεγγίζουν κριτικά τα κείμενα με στόχο τη διερεύνηση του τρόπου με τον οποίο αναπαριστώνται ιδέες, αντιλήψεις, προκαταλήψεις για τον άνθρωπο, την κοινωνία και τον κόσμο

β) Να προσεγγίζουν τη δομή και τη γλώσσα των κειμένων και τα κειμενικά τους χαρακτηριστικά, καθώς και τη σχέση που έχει η γλώσσα και η οργάνωση των κειμένων με την κατάσταση και τον σκοπό της επικοινωνίας

γ) Να παράγουν κείμενα, με βάση κείμενα αναφοράς, με στόχο:

- Τον μετασχηματισμό των γλωσσικών και νοηματικών δομών (σημασιών) των κειμένων
- Τη συνοπτική νοηματική απόδοση μέρους των κειμένων ή των απόψεων που διατυπώνονται για κάποιο ζήτημα
- Τη διατύπωση και έκφραση δικών τους απόψεων, σε επικοινωνιακό πλαίσιο, σχετικά με συγκεκριμένα ερωτήματα/θέματα/απόψεις που τίθενται στα κείμενα αναφοράς.

Τα κείμενα σχετίζονται νοηματικά με τις εξής θεματικές ενότητες:

- Πληροφόρηση
- Δημοσιογραφία
- Τύπος
- ΜΜΕ
- Εργασία
- Επιλογή επαγγέλματος
- Στερεοτυπικές αντιλήψεις
- Φυλετικός και κοινωνικός ρατσισμός

II. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΒΙΒΛΙΑ:

- Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας (τ. Β') των Ν. Γρηγοριάδη, Δ. Καρβέλη, Χ. Μηλιώνη, Κ. Μπαλάσκα, Γ. Παγανού, Γ. Παπακώστα
- Λεξικό Λογοτεχνικών Όρων των Ι. Παρίση, Ν. Παρίση

Ως εξεταστέα ύλη Ημερήσιου και Εσπερινού Γενικού Λυκείου ορίζονται δραστηριότητες με τις οποίες υπηρετείται και ελέγχεται η επίτευξη των σκοπών και των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων της διδασκαλίας του μαθήματος.

Οι μαθητές/τριες αναμένεται να είναι σε θέση:

- α) Να προσεγγίζουν τους χαρακτήρες με βάση τα δεδομένα του κειμένου (όνομα, εξωτερική εμφάνιση, ενέργειες, σχέσεις με άλλα πρόσωπα, δικά τους λόγια και σκέψεις, λόγια και σκέψεις άλλων προσώπων για αυτούς και στάση του αφηγητή), με σκοπό να εντοπίζουν χαρακτηριστικά τους στοιχεία που φωτίζουν τη δράση τους
- β) Να αναγνωρίζουν στα κείμενα τον συνδυασμό συμβόλων, σχημάτων λόγου και κειμενικών δεικτών εν γένει, με σκοπό να εμπλουτίζουν την κατανόησή τους
- γ) Να εντοπίζουν μέσα στο κείμενο στοιχεία του λόγου των προσώπων, γλωσσικές επιλογές (ρηματικά πρόσωπα, χρόνοι, εγκλίσεις των ρημάτων, στίξη) και να αναγνωρίζουν το πώς αυτά παράγουν νόημα
- δ) Να αξιοποιούν στις ερμηνευτικές τους απόπειρες κειμενικά στοιχεία και επιλογές μορφολογικού χαρακτήρα, με σκοπό να τεκμηριώνουν τις θέσεις και τις ανταποκρίσεις τους.

ΓΛΩΣΣΑ Γ!

Γ) ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ - Γ' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

Όπως καθορίζεται στην υπό στοιχεία 82785/Δ2/24-07-2023 Υ.Α. (Β' 4768).

III. ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΟΜΑΔΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Β' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ & ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΟΜΑΔΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

A) ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΟΜΑΔΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ - Β' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΛΑΤΙΝΙΚΑ Β' ΑΝΘΡΩΠ

ΒΙΒΛΙΑ:

- Λατινικά τ. Α' των Μ. Πασάλη, Γ. Σαββαντίδη

και το βιβλίο αναφοράς:

- Λατινική Γραμματική του Α. Τζάρτζανου

Ως εξεταστέα ύλη του μαθήματος των Λατινικών της Β' τάξης του Ημερήσιου και του Εσπερινού Γενικού Λυκείου, Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών ορίζεται η παρακάτω ύλη από το εγχειρίδιο Λατινικά τ. Α' των Μ. Πασάλη, Γ. Σαββαντίδη:

1. Εισαγωγή

Λατινική Γλώσσα και Λογοτεχνία: Η λατινική γλώσσα, Η γένεση της ρωμαϊκής λογοτεχνίας, Εποχές της ρωμαϊκής λογοτεχνίας, Γενικά χαρακτηριστικά της ρωμαϊκής λογοτεχνίας. Η εξέλιξη της ρωμαϊκής λογοτεχνίας: Κλασική εποχή: α. Οι χρόνοι του Κικέρωνα, β. Αυγούστειοι χρόνοι.

2. Κείμενο

Ενότητες I-XV.

3. Λατινικές φράσεις που είναι σε χρήση στον νεοελληνικό λόγο

- A.C. (ante Christum) προ Χριστού (π.Χ.)
- A.D. Anno Domini (κατά λέξη: έτος Κυρίου) μετά Χριστόν (μ.Χ.)
- ad hominem (argumentum) επιχείρημα που απευθύνεται επιθετικά εναντίον του προσώπου και όχι εναντίον της θέσης που το πρόσωπο αυτό εκφράζει, η προσωπική επίθεση, η απάντηση/επίθεση στο

πρόσωπο που εξέφρασε μια άποψη με την οποία διαφωνούμε, αντί η απάντηση να αφορά την άποψη αυτή

- **ad populum (argumentum)** επιχείρημα που αποτελεί μια ψευδή θέση αλλά αντλεί τη βαρύτητά του από την ευρεία απήχηση της θέσης αυτής
- **altera pars** η άλλη πλευρά, η άλλη άποψη
- **alter ego** το άλλο Εγώ, το δεύτερο Εγώ, το πρόσωπο με το οποίο ταυτίζεται κανείς, το συμπλήρωμά του, ο άλλος του εαυτός
- **A.M. (Ante Meridiem)** προ μεσημβρίας (π.μ.)
- **a posteriori** εκ των υστέρων
- **a priori** εκ των προτέρων
- **ca., cir., circ. (circa)** περί, περίπου
- **carpe diem** εκμεταλλεύσου τη μέρα (Οράτιος, Ωδ. 1.11.8)
- **casus belli** κατά λέξη: περίπτωση πολέμου. Συχνότερα χρησιμοποιείται με την έννοια «αιτία πολέμου»
- **Curriculum Vitae, CV** (κατά λέξη: η πορεία του βίου), το βιογραφικό σημείωμα
- **de facto** εκ των πραγμάτων, αυτό που προκύπτει από τα πράγματα, από την πραγματικότητα, στην πράξη. Πολιτικός και διπλωματικός όρος που δηλώνει ότι πράξη, ενέργεια, κατάσταση, κ.λπ., που προέκυψε από την εξέλιξη των γεγονότων, αναγνωρίζεται ως πραγματική, παρόλο που η νομιμότητά της αμφισβητείται ή δεν έχει ακόμη οριστικοποιηθεί
- **de jure** εκ του δικαίου, εκ του νόμου, νομίμως, αυτό που προκύπτει από την εφαρμογή του δικαίου, νομικά
- **erga omnes** έναντι όλων
- **et alii, et al.** και άλλοι, και άλλα, κ.ά.
- **et cetera, etc.** και λοιπά, κ.λπ.
- **ex cathedra** «από καθέδρας». Λέγεται για ομιλητή που εκφράζεται με ύφος αυθεντίας ή από θέση που του δίνει το δικαίωμα να θεωρείται αυθεντία
- **exempli gratia, e.g.** παραδείγματος χάριν (π.χ.)
- **ex officio** αυτό που προκύπτει από τη θέση καθήκοντος κάποιου, από τη θέση κάποιου, από το αξίωμα κάποιου
- **in medias res** στο μέσο της υπόθεσης ή της πλοκής
- **in memoriam** εις μνήμην, στη μνήμη κάποιου
- **lapsus linguae** γλωσσικό λάθος, λάθος εκ παραδρομής στην ομιλία
- **lapsus calami** λάθος της γραφίδας, λάθος εκ παραδρομής στον γραπτό λόγο
- **mea culpa** λάθος μου
- **memorandum** μνημόνιο, υπόμνημα
- **modus operandi (M.O.)** τρόπος ενέργειας

- **modus vivendi** τρόπος ζωής
- **moratorium** καθυστέρηση
- **mutatis mutandis** τηρουμένων των αναλογιών, μετά τις απαραίτητες αλλαγές
- **passim** σποράδην, σποραδικά, εδώ κι εκεί, σε διάφορα σημεία του κειμένου
- **persona grata** πρόσωπο επιθυμητό, ευπρόσδεκτο
- **persona non grata** πρόσωπο ανεπιθύμητο
- **placebo** (κατά λέξη: θα προσφέρω ευχαρίστηση, ικανοποίηση) φάρμακο που χορηγείται στον ασθενή για ψυχολογική του στήριξη παρά για τη θεραπεία της αρρώστιας του
- **P.M. (Post Meridiem)** μετά μεσημβριαν (μ.μ.)
- **primus inter pares** πρώτος μεταξύ ίσων
- **prima facie** εκ πρώτης όψεως
- **scripta manent** τα γραπτά μένουν
- **(sic)** έτσι ακριβώς (γραμμένο, διατυπωμένο κ.λπ.). Βρίσκεται πάντα σε παρένθεση και δίνει έμφαση σε ένα στοιχείο του λόγου που πρέπει να προσέξει ο αναγνώστης, επειδή αυτό είναι εσφαλμένο, παράδοξο ή αδόκιμο
- **sine qua non** (συχνά μαζί με τις λέξεις **conditio, causa**) (κατάσταση, αιτία) εκ των ων ουκ άνευ, αναγκαία προϋπόθεση
- **s.o.s. (si opus sit)** αν χρειάζεται, αν υπάρχει ανάγκη
- **status quo** (κατά λέξη: η κατάσταση στην οποία...) η ισχύουσα κατάσταση
- **sui generis** (κατά λέξη: του δικού του γένους) ιδιόμορφος, ιδιότυπος. Λέγεται συνήθως ως χαρακτηρισμός προσώπων ή καταστάσεων που έχουν κάτι το ιδιαίτερο, ιδιότητα χαρακτηριστική των ίδιων και μόνο
- **tabula rasa** (κατά λέξη: άγραφη πλάκα, αποξεσμένος, σβησμένος πίνακας). Λέγεται για τον νου, που θεωρείται ως κάτι άγραφο, κενό, πριν γεμίσει με εντυπώσεις, γνώσεις, εμπειρίες
- **terra incognita** άγνωστη γη, άγνωστος τόπος, άγνωστο θέμα, αντικείμενο
- **urbi et orbi** στην πόλη και στην οικουμένη, στην πόλη και σε ολόκληρο τον κόσμο, δηλαδή παντού
- **verbatim** κατά λέξη, ακριβώς
- **vs. (versus)** εναντίον (κάποιου)

ΛΑΤΙΝΙΚΑ Γ' ΑΝΘΡΩΠ.

Β) ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΟΜΑΔΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ - Γ' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

Όπως καθορίζεται στην υπό στοιχεία 82785/Δ2/24-07-2023 Υ.Α. (Β' 4768).

ΙV. ΙΣΤΟΡΙΑ Α', Β' ΚΑΙ Γ' ΤΑΞΕΩΝ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ & ΙΣΤΟΡΙΑ ΟΜΑΔΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΑ Α!

Α) ΙΣΤΟΡΙΑ - Α' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΒΙΒΛΙΟ: Α. Μαστραπά, *Ιστορία του Αρχαίου Κόσμου: Από τους προϊστορικούς πολιτισμούς της Ανατολής έως την εποχή του Ιουστινιανού*, ΙΤΥΕ-«ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»:

I. ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΕΓΓΥΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

2. Η Αίγυπτος [Το εισαγωγικό σημείωμα δεν συμπεριλαμβάνεται στην εξεταστέα ύλη]

2.1 Η χώρα, 2.2 Οικονομική, κοινωνική και πολιτική οργάνωση, 2.4 Ο πολιτισμός

II. ΟΙ ΑΡΧΑΙΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ

1.2. Ο Μυκηναϊκός πολιτισμός

2. Η αρχαία Ελλάδα (από το 1100 ως το 323 π.Χ.) [Το εισαγωγικό σημείωμα δεν συμπεριλαμβάνεται στην εξεταστέα ύλη]

2.1. Ομηρική εποχή (1100-750 π.Χ.), [εκτός από την ενότητα *Οι μετακινήσεις* (11ος-9ος αι. π.Χ.)], Ο πρώτος ελληνικός αποικισμός, Οικονομική, κοινωνική και πολιτική οργάνωση, Ο πολιτισμός

2.2. Αρχαϊκή εποχή (750-480 π.Χ.)

2.3. Κλασική εποχή (480-323 π.Χ.): Οι υποενοότητες: Η συμμαχία της Δήλου - Αθηναϊκή ηγεμονία, Η εποχή του Περικλή, ο Πελοποννησιακός πόλεμος (431-404 π.Χ.), Η κρίση της πόλης-κράτους, Η πανελλήνια ιδέα, Ο Φίλιππος Β' και η ένωση των Ελλήνων, Το έργο του Μ. Αλεξάνδρου, Ο πολιτισμός (Από: «Το μέτρο της πολιτιστικής ανάπτυξης... Το υψηλό επίπεδο έμπνευσης και δημιουργίας είχε τον αντίκτυπό του σε όλες τις μορφές της τέχνης.»)

III. ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ

1.2. Τα χαρακτηριστικά του Ελληνιστικού κόσμου (Οι υποενοότητες: Τα βασίλεια της Ανατολής, Τα βασίλεια του Ελλαδικού χώρου, Οι πόλεις-κράτη, Οι συμπολιτείες δεν συμπεριλαμβάνονται στην εξεταστέα ύλη)

2.1 Τα ελληνιστικά πνευματικά κέντρα

2.2 Η γλώσσα

IV. Ο ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΔΥΣΗΣ. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ ΚΑΙ ΡΩΜΗ

3.3 Η ίδρυση της Ρώμης και η οργάνωσή της

3.4 Η συγκρότηση της Ρωμαϊκής πολιτείας – Res publica

V. ΟΙ ΜΕΓΑΛΕΣ ΚΑΤΑΚΤΗΣΕΙΣ

2.2 Οι μεταρρυθμιστικές προσπάθειες

VI. Η ΡΩΜΑΪΚΗ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ (1^{ος} αι. π.Χ.-3^{ος} αι. μ.Χ.)

1.1 Η εποχή του Αυγούστου (27 π.Χ.-14 μ.Χ.): Η ισχυροποίηση της κεντρικής εξουσίας, Το πολίτευμα και οι στρατιωτικές μεταρρυθμίσεις

1.2 Οι διάδοχοι του Αυγούστου (14-193 μ.Χ.): Από: «Το ρωμαϊκό κράτος από το θάνατο του Αυγούστου... και ο *Γάιος*, ενώ άλλοι αργότερα, τον 4^ο αι. μ.Χ.»

2. Η κρίση της αυτοκρατορίας τον 3ο αι. μ.Χ.: μόνο το εισαγωγικό σημείωμα.

VII. Η ΥΣΤΕΡΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ (4^{ος}-6^{ος} αι. μ.Χ.)

1.1. Ο Διοκλητιανός και η αναδιοργάνωση της αυτοκρατορίας

1.2. Μ. Κωνσταντίνος: Εκχριστιανισμός και ισχυροποίηση της ρωμαϊκής Ανατολής

1.4. Ο εξελληνισμός του Ανατολικού Ρωμαϊκού κράτους

1.5. Η μεγάλη μετανάστευση των λαών. Το τέλος του Δυτικού Ρωμαϊκού κράτους (Μόνο την υποενοότητα Το τέλος του Δυτικού Ρωμαϊκού κράτους)

2.2 Η ελληνοχριστιανική οικουμένη

ΙΣΤΟΡΙΑ Β!

Β) ΙΣΤΟΡΙΑ - Β' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΒΙΒΛΙΟ: Ιωάννη Δημητρούκα, Θουκυδίδη Ιωάννου, Κώστα Μπαρούτα, *Ιστορία του Μεσαιωνικού και του Νεότερου Κόσμου 565-1815*, ΙΤΥΕ-«ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»:

Κεφάλαιο 1. Από το θάνατο του Ιουστινιανού ως την αποκατάσταση των εικόνων και τη συνθήκη του Βερντέν (565-843) [Το εισαγωγικό σημείωμα δεν συμπεριλαμβάνεται στην εξεταστέα ύλη]

2β. Εσωτερική αναδιοργάνωση,

- 2γ. Εξελληνισμός του κράτους,
3. Η εμφάνιση του Ισλάμ,
5. Η Εικονομαχία,
6β. Στρατιωτικοποίηση και εποικισμοί,
7α. Σκλαβηνίες,
8β. Οι Καρολίδες και η ακμή της φραγκικής δύναμης,
8γ. Το πρόβλημα των δύο αυτοκρατοριών.
- Κεφάλαιο 2. Η εποχή της ακμής: Από τον τερματισμό της Εικονομαχίας ως το Σχίσμα των Δύο Εκκλησιών (843-1054) [Το εισαγωγικό σημείωμα δεν συμπεριλαμβάνεται στην εξεταστέα ύλη]
- 1α. Ο εκχριστιανισμός των Σλάβων,
1β. Ο ανταγωνισμός μεταξύ των δύο Εκκλησιών και το Πρώτο Σχίσμα,
3. Κοινωνία,
4γ. Η νομοθεσία,
5α. Η βυζαντινή διπλωματία,
5στ. Το Σχίσμα μεταξύ των δύο Εκκλησιών,
5ζ. Οι σχέσεις με τις ιταλικές ναυτικές πόλεις,
7. Οικονομία και κοινωνία στη Δυτική Ευρώπη. Το σύστημα της φεουδαρχίας
- Κεφάλαιο 3. Από το Σχίσμα των Δύο Εκκλησιών ως την Άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Σταυροφόρους (1054-1204) [Το εισαγωγικό σημείωμα δεν συμπεριλαμβάνεται στην εξεταστέα ύλη]
5. Οικονομικές μεταβολές στη Δυτική Ευρώπη,
7α. Οι αιτίες,
7δ. Η Τέταρτη Σταυροφορία,
7ε. Η άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Σταυροφόρους
- Κεφάλαιο 4. Η Λατινοκρατία και η παλαιολόγεια εποχή (1204-1453). Ο Ύστερος Μεσαίωνας στη Δύση [Το εισαγωγικό σημείωμα δεν συμπεριλαμβάνεται στην εξεταστέα ύλη]
2. Τα Ελληνικά κράτη: Τραπεζοῦς, Ἡπειρος, Νίκαια,
6. Οι Οθωμανοί και η ραγδαία προέλασή τους,
7. Η άλωση της Κωνσταντινούπολης,
8γ. Η κρίση της φεουδαρχίας
- Κεφάλαιο 6. Από την άλωση της Κωνσταντινούπολης και τις Ανακαλύψεις των Νέων Χωρών ως τη συνθήκη της Βεσφαλίας (1453-1648) [Το εισαγωγικό σημείωμα δεν συμπεριλαμβάνεται στην εξεταστέα ύλη]
2. Αναγέννηση και Ανθρωπισμός,
3γ. Οι Ευρωπαίοι ανακαλύπτουν τον κόσμο,
3ε. Η Ευρώπη μετά τις Ανακαλύψεις,
4α. Η Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία σε κρίση,
4β. Η Μεταρρύθμιση του Λουθήρου,
4δ. Η Αντιμεταρρύθμιση,
4ε. Οι συνέπειες της Μεταρρύθμισης
- Κεφάλαιο 7. Από τη Συνθήκη της Βεσφαλίας (1648) έως το Συνέδριο της Βιέννης (1815) [Το εισαγωγικό σημείωμα δεν συμπεριλαμβάνεται στην εξεταστέα ύλη]
1. Ο Διαφωτισμός,
2β. Οι οικονομικές θεωρίες,
3β. Η ρήξη (1774) και ο πόλεμος της Ανεξαρτησίας (1775-1783),
3γ. Η γέννηση ενός νέου κράτους,
3δ. Οι συνέπειες,
4β. Η έκρηξη της Επανάστασης (1789),
4στ. Η Εποχή του Ναπολέοντα (1799-1815),

5. Ο υπόλοιπος κόσμος *Η υποενοότητα*: Η οικονομική ανάκαμψη των ΗΠΑ και η ενίσχυση της διεθνούς θέσης τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'. Ο Β' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

Εισαγωγή

1. Προς νέα ένοπλη αναμέτρηση. *Η υποενοότητα*: Η εισβολή στην Πολωνία και η έναρξη του πολέμου.
3. Η συμμετοχή της Ελλάδας στο Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και η Εθνική Αντίσταση
4. Η συμμαχική αντεπίθεση και η ολοκληρωτική ήττα της ναζιστικής Γερμανίας - Η συνθηκολόγηση της Ιαπωνίας *Η υποενοότητα*: Η παράδοση της Γερμανίας και της Ιαπωνίας
5. Τα εγκλήματα πολέμου κατά της Ανθρωπότητας - Το Ολοκαύτωμα
6. Ο ανταγωνισμός στο στρατόπεδο των νικητών
7. Οι συνθήκες Ειρήνης και η ενσωμάτωση της Δωδεκανήσου στην Ελλάδα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'. Ο ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

1. Η μεταπολεμική οργάνωση της Διεθνούς Κοινωνίας - Η σύσταση και η λειτουργία του ΟΗΕ *Η υποενοότητα*: Ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ)
2. Η έναρξη του Ψυχρού Πολέμου, οι επιπτώσεις του στην Ελλάδα και ο Εμφύλιος Πόλεμος
4. Η αποαποικιοποίηση και ο Τρίτος Κόσμος. *Η υποενοότητα*: Η πτώση των αποικιακών αυτοκρατοριών
5. Η πορεία προς την ευρωπαϊκή ενοποίηση: πραγματικότητες και προοπτικές
6. Η Ελλάδα έως το 1974
7. Η Ελλάδα της Μεταπολίτευσης και η ένταξη στην Ενωμένη Ευρώπη
8. Το Κυπριακό Πρόβλημα

ΙΣΤΟΡΙΑ Γ' ΑΝΘΡΩΠ

Δ) ΙΣΤΟΡΙΑ ΟΜΑΔΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ - Γ' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

Όπως καθορίζεται στην υπό στοιχεία 82785/Δ2/24-07-2023 Υ.Α. (Β' 4768).

Ν. ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ: ΑΛΓΕΒΡΑ- ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ Α' ΚΑΙ Β' ΤΑΞΕΩΝ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ, ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΟΜΑΔΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΘΕΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ Β' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ, ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ (για τους/τις μαθητές/-τριες της Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών) & ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΟΜΑΔΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΘΕΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΣΠΟΥΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΟΜΑΔΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΣΠΟΥΔΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΑΛΓΕΒΡΑ Α!

Α) ΑΛΓΕΒΡΑ - Α' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

Από το βιβλίο «Άλγεβρα και Στοιχεία Πιθανοτήτων Α' Γενικού Λυκείου»

Εισαγωγικό κεφάλαιο

Ε.2 Σύνολα

Κεφ.2ο: Οι Πραγματικοί Αριθμοί

- 2.1 Οι Πράξεις και οι Ιδιότητές τους
- 2.2 Διάταξη Πραγματικών Αριθμών (εκτός της απόδειξης της ιδιότητας 4)
- 2.3 Απόλυτη Τιμή Πραγματικού Αριθμού
- 2.4 Ρίζες Πραγματικών Αριθμών (εκτός των ιδιοτήτων 3 και 4)

Κεφ.3ο: Εξισώσεις

3.1 Εξισώσεις 1^{ου} Βαθμού

3.2 Η Εξίσωση $x^y = a$

3.3 Εξισώσεις 2^{ου} Βαθμού

Κεφ.4ο: Ανισώσεις

4.1 Ανισώσεις 1^{ου} Βαθμού4.2 Ανισώσεις 2^{ου} Βαθμού

Κεφ.5ο: Πρόοδοι

5.1 Ακολουθίες

5.2 Αριθμητική πρόοδος (εκτός της απόδειξης για το άθροισμα n διαδοχικών όρων αριθμητικής προόδου)5.3 Γεωμετρική πρόοδος (εκτός της απόδειξης για το άθροισμα n διαδοχικών όρων γεωμετρικής προόδου)

Κεφ.6ο: Βασικές Έννοιες των Συναρτήσεων

6.1 Η Έννοια της Συνάρτησης

6.2 Γραφική Παράσταση Συνάρτησης

6.3 Η Συνάρτηση $f(x) = ax + b$

ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ Α!

Β) ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ - Α' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΒΙΒΛΙΟ: «Ευκλείδεια Γεωμετρία Α' ΓΕ.Λ. Τεύχος Α'» των Αργυρόπουλου Η., Βλάμου Π., Κατσούλη Γ., Μαρκάτη Σ. και Σίδηρη Π.

Κεφ. 2ο: Τα βασικά Γεωμετρικά σχήματα

2.16 Απλές σχέσεις γωνιών

Κεφ. 3ο: Τρίγωνα

3.1 Είδη και στοιχεία τριγώνων

3.2 1ο Κριτήριο ισότητας τριγώνων (εκτός των αποδείξεων)

3.3 2ο Κριτήριο ισότητας τριγώνων (εκτός της απόδειξης του θεωρήματος)

3.4 3ο Κριτήριο ισότητας τριγώνων (εκτός των αποδείξεων)

3.5 Ύπαρξη και μοναδικότητα καθέτου (εκτός της απόδειξης του θεωρήματος)

3.6 Κριτήρια ισότητας ορθογώνιων τριγώνων (εκτός των αποδείξεων)

3.7 Κύκλος - Μεσοκάθετος - Διχοτόμος

3.10 Σχέση εξωτερικής και απέναντι γωνίας (εκτός της απόδειξης του θεωρήματος)

3.11 Ανισοτικές σχέσεις πλευρών και γωνιών (εκτός της απόδειξης του θεωρήματος)

3.12 Τριγωνική ανισότητα (εκτός της απόδειξης του θεωρήματος)

3.14 Σχετικές θέσεις ευθείας και κύκλου (εκτός της απόδειξης του θεωρήματος I)

3.15 Εφαπτόμενα τμήματα

3.16 Σχετικές θέσεις δύο κύκλων

3.17 Απλές γεωμετρικές κατασκευές

3.18 Βασικές κατασκευές τριγώνων

Κεφ. 4ο: Παράλληλες ευθείες

4.1 Εισαγωγή

4.2 Τέμνουσα δύο ευθειών - Ευκλείδειο αίτημα (εκτός της απόδειξης του πορίσματος II και των προτάσεων I, II, III και IV)

4.4 Γωνίες με πλευρές παράλληλες

4.5 Αξιοσημείωτοι κύκλοι τριγώνου

4.6 Άθροισμα γωνιών τριγώνου

4.8. Άθροισμα γωνιών κυρτού n -γώνου (εκτός της απόδειξης του πορίσματος)

Κεφ. 5ο: Παραλληλόγραμμα - Τραπεζία

- 7.6. Διαίρεση τμημάτων εσωτερικά και εξωτερικά ως προς δοσμένο λόγο (χωρίς την απόδειξη της Πρότασης και χωρίς την υποπαράγραφο "Διερεύνηση")
- 7.7. Θεώρημα του Θαλή (χωρίς τις αποδείξεις των θεωρημάτων, χωρίς το Πρόβλημα 2 και χωρίς τους ορισμούς «συζυγή αρμονικά» και «αρμονική τετράδα»)
- Κεφ. 8ο: Ομοιότητα
- 8.1. Όμοια ευθύγραμμα σχήματα
- 8.2. Κριτήρια ομοιότητας (χωρίς τις αποδείξεις των θεωρημάτων I, II και III και χωρίς τις εφαρμογές 1 και 3)
- Κεφ. 9ο: Μετρικές σχέσεις
- 9.1. Ορθές προβολές
- 9.2. Το Πυθαγόρειο θεώρημα
- 9.3. Γεωμετρικές κατασκευές
- 9.4. Γενίκευση του Πυθαγόρειου θεωρήματος (χωρίς την εφαρμογή 2)
- Κεφ. 10ο: Εμβαδά
- 10.1. Πολυγωνικά χωρία
- 10.2. Εμβαδόν ευθύγραμμου σχήματος - Ισοδύναμα ευθύγραμμα σχήματα
- 10.3. Εμβαδόν βασικών ευθύγραμμων σχημάτων
- 10.4. Άλλοι τύποι για το εμβαδόν τριγώνου (χωρίς τις αποδείξεις)
- 10.5. Λόγος εμβαδών όμοιων τριγώνων - πολυγώνων (χωρίς την απόδειξη του Θεωρήματος II)
- Κεφ. 11ο: Μέτρηση Κύκλου
- 11.1. Ορισμός κανονικού πολυγώνου
- 11.2. Ιδιότητες και στοιχεία κανονικών πολυγώνων (χωρίς τις αποδείξεις των θεωρημάτων και του Πορίσματος)
- 11.4. Προσέγγιση του μήκους του κύκλου με κανονικά πολύγωνα
- 11.5. Μήκος τόξου
- 11.6. Προσέγγιση του εμβαδού κύκλου με κανονικά πολύγωνα
- 11.7. Εμβαδόν κυκλικού τομέα και κυκλικού τμήματος

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ Β'

Ε) ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΟΜΑΔΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΘΕΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ - Β' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΠΡΟΣΑΝ.

Από το βιβλίο «Μαθηματικά Ομάδας Προσανατολισμού Θετικών Σπουδών Β' Τάξης Γενικού Λυκείου» των Αδαμόπουλου Λ., Βισκαδουράκη Β., Γαβαλά Δ., Πολύζου Γ. και Σβέρκου Α.

Κεφ. 1ο: Διανύσματα

- 1.1. Η Έννοια του Διανύσματος
- 1.2. Πρόσθεση και Αφαίρεση Διανυσμάτων
- 1.3. Πολλαπλασιασμός Αριθμού με Διάνυσμα (χωρίς τις Εφαρμογές 1 και 2)
- 1.4. Συντεταγμένες στο Επίπεδο (χωρίς την Εφαρμογή 2 που ακολουθεί την παράγραφο «Μέτρο Διανύσματος»)
- 1.5. Εσωτερικό Γινόμενο Διανυσμάτων (χωρίς την απόδειξη του τύπου της αναλυτικής έκφρασης Εσωτερικού Γινομένου και χωρίς την προβολή διανύσματος σε διάνυσμα)

Κεφ. 2ο: Η Ευθεία στο Επίπεδο

- 2.1. Εξίσωση Ευθείας
- 2.2. Γενική Μορφή Εξίσωσης Ευθείας (χωρίς την Εφαρμογή 2)
- 2.3. Εμβαδόν Τριγώνου (χωρίς τις αποδείξεις των τύπων της απόστασης σημείου από ευθεία και του εμβαδού τριγώνου και χωρίς την Εφαρμογή 1)

Κεφ. 3ο: Κωνικές Τομές

- 3.1 Ο Κύκλος (χωρίς τις παραμετρικές εξισώσεις του κύκλου)
- 3.2 Η Παραβολή (χωρίς τις αποδείξεις του τύπου της εφαπτομένης και της ανακλαστικής ιδιότητας και χωρίς την Εφαρμογή 1)
- 3.3 Η Έλλειψη (χωρίς τις παραμετρικές εξισώσεις της έλλειψης και τις Εφαρμογές)
- 3.4 Η Υπερβολή (χωρίς την απόδειξη του τύπου των ασύμπτωτων)
- 3.5 Η Εξίσωση $Ax^2+By^2+Γx+Δy+E=0$ (χωρίς τη μεταφορά αξόνων)

ΣΤ) ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ (για τους/τις μαθητές/μαθήτριες που επιλέγουν την Ομάδα Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών) - Γ' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΒΙΒΛΙΟ: «Στοιχεία Πιθανοτήτων και Στατιστικής», Γ' Γενικού Λυκείου, Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών.

Πιθανότητες	
Ενότητα 1.1	Πειράματα τύχης, δειγματικός χώρος και ενδεχόμενα
Ενότητα 1.2	Πιθανότητες: Ορισμοί και εφαρμογές
Ενότητα 1.3	Πιθανότητες και πράξεις με ενδεχόμενα
Ενότητα 1.4	Συνδυαστική & Πιθανότητες
Στατιστική	
Ενότητα 2.1	Πληθυσμός - Δείγμα - Μεταβλητές
Ενότητα 2.2	Παρουσίαση στατιστικών δεδομένων
Ενότητα 2.3	Μέτρα θέσης και μεταβλητότητας, θηκόγραμμα, συντελεστής μεταβλητότητας
Ενότητα 2.4	Κανονική κατανομή και εφαρμογές
Ενότητα 2.5	Πίνακες Συνάφειας και Ραβδογράμματα
Ενότητα 2.6	Σύγκριση ποσοτικών χαρακτηριστικών στις κατηγορίες ενός ποιοτικού χαρακτηριστικού
Ενότητα 2.7	Γραμμική συσχέτιση ποσοτικών μεταβλητών και διαγράμματα διασποράς

Γενική Επισήμανση: Οι δραστηριότητες που περιλαμβάνονται στο «Πρόσθετο Υλικό» δεν αποτελούν εξεταστέα ύλη του μαθήματος.

Ζ) ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΟΜΑΔΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΘΕΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΣΠΟΥΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΟΜΑΔΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΣΠΟΥΔΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ - Γ' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

Όπως καθορίζεται στην υπό στοιχεία 82785/Δ2/24-07-2023 Υ.Α. (Β' 4768).

VI. ΦΥΣΙΚΗ Α' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ,
ΦΥΣΙΚΗ ΟΜΑΔΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΘΕΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ Β' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ
ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ & ΦΥΣΙΚΗ ΟΜΑΔΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΘΕΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ
ΣΠΟΥΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ
ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

Α) ΦΥΣΙΚΗ - Α' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΒΙΒΛΙΟ: Φυσική Γενικής Παιδείας Α' Τάξης Γενικού Λυκείου, της συγγραφικής ομάδας: Ι. Α. Βλάχου, Ι. Γ. Γραμματικάκη, Β. Α. Καραπαναγιώτη, Π. Β. Κόκκοτα, Π. ΕΜ. Περιστερόπουλου, Γ. Β. Τιμοθέου, ΙΤΥΕ-ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ

ΜΗΧΑΝΙΚΗ**1.1 ΕΥΘΥΓΡΑΜΜΗ ΚΙΝΗΣΗ**

- 1.1.5 Η έννοια της ταχύτητας στην ευθύγραμμη ομαλή κίνηση
- 1.1.6 Η έννοια της μέσης ταχύτητας
- 1.1.7 Η έννοια της στιγμιαίας ταχύτητας
- 1.1.8 Η έννοια της επιτάχυνσης στην ευθύγραμμη ομαλά μεταβαλλόμενη κίνηση
- 1.1.9 Οι εξισώσεις προσδιορισμού της ταχύτητας και της θέσης ενός κινητού στην ευθύγραμμη ομαλά μεταβαλλόμενη κίνηση

1.2 ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΣΕ ΜΙΑ ΔΙΑΣΤΑΣΗ

- 1.2.1 Η έννοια της δύναμης
- 1.2.2 Σύνθεση συγγραμμικών δυνάμεων
- 1.2.3 Ο πρώτος νόμος του Νεύτωνα
- 1.2.4 Ο δεύτερος νόμος του Νεύτωνα ή Θεμελιώδης νόμος της Μηχανικής
- 1.2.5 Η έννοια του Βάρους
- 1.2.6 Η έννοια της μάζας
- 1.2.7 Η ελεύθερη πτώση των σωμάτων

1.3 ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΣΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

- 1.3.1 Τρίτος νόμος του Νεύτωνα. Νόμος Δράσης – Αντίδρασης
- 1.3.2 Δυνάμεις από επαφή και απόσταση
- 1.3.3 Σύνθεση δυνάμεων στο επίπεδο
- 1.3.4 Ανάλυση δύναμης σε συνιστώσες
- 1.3.5 Σύνθεση πολλών ομοεπιπέδων δυνάμεων
- 1.3.6 Ισορροπία ομοεπιπέδων δυνάμεων
- 1.3.7 Ο νόμος της τριβής
- 1.3.9 Ο δεύτερος νόμος του Νεύτωνα σε διανυσματική και σε αλγεβρική μορφή

2.1 ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

- 2.1.1 Η έννοια του έργου
- 2.1.2 Έργο βάρους και μεταβολή της κινητικής ενέργειας
- 2.1.3 Η δυναμική ενέργεια (έως και τη σχέση 2.1.9)
- 2.1.4 Η μηχανική ενέργεια (έως και τα έντονα γράμματα: "Αν ένα σώμα κινείται μόνο με την επίδραση του βάρους του η μηχανική του ενέργεια παραμένει συνεχώς σταθερή")
- 2.1.5 Συντηρητικές (ή διατηρητικές) δυνάμεις
- 2.1.6 Η Ισχύς
- 2.1.8 Η τριβή και η μηχανική ενέργεια (έως και την έκφραση «Έτσι κάθε φορά, που λόγω τριβών η μηχανική ενέργεια ενός σώματος ελαττώνεται θα έχουμε αύξηση της θερμοκρασίας του»)

Β) ΦΥΣΙΚΗ ΟΜΑΔΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΘΕΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ - Β' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ**ΦΥΣΙΚΗ Β'! ΠΡΟΣΑΝ.**

ΒΙΒΛΙΟ: Φυσική Ομάδας Προσανατολισμού Θετικών Σπουδών Β' Γενικού Λυκείου, της συγγραφικής ομάδας: Βλάχος Ι., Γραμματικάκης Ι., Καραπαναγιώτης Β., Κόκκοτας Π., Περιστερόπουλος Π., Τιμοθέου Γ., Ιωάννου Α., Ντάνος Γ., Πήττας Α., Ράπτης Ι., ΙΤΥΕ - ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ

1. ΚΑΜΠΥΛΟΓΡΑΜΜΕΣ ΚΙΝΗΣΕΙΣ: ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΒΟΛΗ, ΚΥΚΛΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

- 1.1 Οριζόντια βολή
- 1.2 Ομαλή κυκλική κίνηση
- 1.3 Κεντρομόλος δύναμη

2. ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΟΡΜΗΣ

- 2.1 Η έννοια του συστήματος. Εσωτερικές και εξωτερικές δυνάμεις
- 2.2 Το φαινόμενο της κρούσης
- 2.3 Η έννοια της ορμής
- 2.4 Η δύναμη και η μεταβολή της ορμής
- 2.5 Η αρχή διατήρησης της ορμής
- 2.6 Μεγέθη που δε διατηρούνται στην κρούση
- 2.7 Εφαρμογές της διατήρησης της ορμής

5. ΗΛΕΚΤΡΙΚΟ ΠΕΔΙΟ

- 5.6 Δυναμική ενέργεια πολλών σημειακών φορτίων
- 5.7 Σχέση έντασης-διαφοράς δυναμικού στο ομογενές ηλεκτροστατικό πεδίο
- 5.8 Κινήσεις φορτισμένων σωματιδίων σε ομογενές ηλεκτροστατικό πεδίο
- 5.12 Το βαρυτικό πεδίο
- 5.13 Το βαρυτικό πεδίο της Γης
- 5.14 Ταχύτητα διαφυγής-Μαύρες τρύπες (μέχρι τον τύπο στο πλαίσιο για την ταχύτητα διαφυγής από την Γη εάν το σημείο εκτόξευσης βρίσκεται σε ύψος h)
- 5.15 Σύγκριση ηλεκτροστατικού-βαρυτικού πεδίου

3. ΚΙΝΗΤΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΤΩΝ ΑΕΡΙΩΝ

- 3.1 Εισαγωγή
- 3.2 Νόμοι αερίων
- 3.3 Καταστατική εξίσωση των ιδανικών αερίων
- 3.4 Κινητική θεωρία
- 3.5 Τα πρώτα σημαντικά αποτελέσματα (εκτός η ενεργός ταχύτητα και απόδειξη της σχέσης για την πίεση $P = \frac{1}{3} \frac{Nmv^2}{V}$)

4. ΘΕΡΜΟΔΥΝΑΜΙΚΗ

- 4.1 Εισαγωγή
- 4.2 Θερμοδυναμικό σύστημα
- 4.3 Ισορροπία θερμοδυναμικού συστήματος
- 4.4 Αντιστρεπτές μεταβολές
- 4.5 Έργο παραγόμενο από αέριο κατά τη διάρκεια μεταβολών όγκου
- 4.6 Θερμότητα
- 4.7 Εσωτερική ενέργεια
- 4.8 Πρώτος θερμοδυναμικός νόμος
- 4.9 Εφαρμογή του πρώτου θερμοδυναμικού νόμου σε ειδικές περιπτώσεις (εκτός οι τύποι $W = nRT \ln \frac{V_\tau}{V_\alpha}$, $Q = nRT \ln \frac{V_\tau}{V_\alpha}$, $W = \frac{p_\tau V_\tau - p_\alpha V_\alpha}{1 - \gamma}$)
- 4.11 Θερμικές μηχανές (εκτός το σχ. 4.19 και η εικόνα 4.4)
- 4.12 Δεύτερος θερμοδυναμικός νόμος
- 4.13 Η μηχανή του Carnot

ΦΥΣΙΚΗ Γ' ΠΡΟΣΑΝ.

Γ) ΦΥΣΙΚΗ ΟΜΑΔΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΘΕΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΣΠΟΥΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ – Γ' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

Όπως καθορίζεται στην υπό στοιχεία 82785/Δ2/24-07-2023 Υ.Α. (Β' 4768).

VII. ΧΗΜΕΙΑ Α' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ & ΧΗΜΕΙΑ ΟΜΑΔΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΘΕΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΣΠΟΥΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΧΗΜΕΙΑ Α!

A) ΧΗΜΕΙΑ - Α' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΒΙΒΛΙΟ: «Χημεία, Α' Λυκείου», των Σ. Λιοδάκη, Δ. Γάκη, Δ. Θεοδωρόπουλου, Π. Θεοδωρόπουλου, Α. Κάλλη, Έκδοση ΙΤΥΕ Διόφαντος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο: Βασικές έννοιες

- 1.1 Με τι ασχολείται η Χημεία. Ποια η σημασία της Χημείας στη ζωή μας
- 1.2 Γνωρίσματα της ύλης (μάζα, όγκος, πυκνότητα). Μετρήσεις και μονάδες
- 1.3 Δομικά σωματίδια της ύλης - Δομή ατόμου - Ατομικός αριθμός - Μαζικός αριθμός - Ισότοπα
- 1.5 Ταξινόμηση της ύλης - Διαλύματα - Περικεκτικότητα διαλυμάτων - Διαλυτότητα

Συμπεριλαμβάνεται μόνο η υποενότητα «Διαλύματα - Περικεκτικότητα Διαλυμάτων» (Γενικά για τα διαλύματα - Περικεκτικότητα Διαλυμάτων - Εκφράσεις περικεκτικότητας- Διαλυτότητα).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο: Περιοδικός Πίνακας - Δεσμοί

- 2.1 Ηλεκτρονική δομή των ατόμων
- 2.2 Κατάταξη των στοιχείων (Περιοδικός Πίνακας). Χρησιμότητα του Περιοδικού Πίνακα
- 2.3 Γενικά για το χημικό δεσμό - Παράγοντες που καθορίζουν τη χημική συμπεριφορά του ατόμου. Είδη χημικών δεσμών (ιοντικός - ομοιοπολικός)
- 2.4 Η γλώσσα της Χημείας - Αριθμός οξειδωσης - Γραφή χημικών τύπων και εισαγωγή στην ονοματολογία των ενώσεων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3ο: Οξέα-Βάσεις-Άλατα-Οξειδία

- 3.3 Οξειδία
  - 3.5 Χημικές Αντιδράσεις
- Συμπεριλαμβάνεται το σύνολο της ενότητας, με την ακόλουθη εξαίρεση:
Από την υποενότητα «Χαρακτηριστικά των χημικών αντιδράσεων» συμπεριλαμβάνεται μόνο η παράγραφος: «α. Πότε πραγματοποιείται μία χημική αντίδραση;»
- 3.6 Οξέα, βάσεις, οξείδια, άλατα, εξουδετέρωση και... καθημερινή ζωή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4ο: Στοιχειομετρία

- 4.1 Βασικές έννοιες για τους χημικούς υπολογισμούς: σχετική ατομική μάζα, σχετική μοριακή μάζα, mol, αριθμός Avogadro, γραμμομοριακός όγκος
- 4.2 Καταστατική εξίσωση των αερίων
- 4.3 Συγκέντρωση διαλύματος - Αραίωση, ανάμειξη διαλυμάτων

ΧΗΜΕΙΑ Γ! ΠΡΟΣΑΝ

B) ΧΗΜΕΙΑ ΟΜΑΔΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΘΕΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΣΠΟΥΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ - Γ' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

Όπως καθορίζεται στην υπό στοιχεία 82785/Δ2/24-07-2023 Υ.Α. (Β' 4768).

VIII. ΒΙΟΛΟΓΙΑ Β' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ & ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΟΜΑΔΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΘΕΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΣΠΟΥΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΒΙΟΛΟΓΙΑ Β!

A) ΒΙΟΛΟΓΙΑ - Β' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΒΙΒΛΙΟ: «ΒΙΟΛΟΓΙΑ Γενικής Παιδείας Β' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ» των ΑΔΑΜΑΝΤΙΑΔΟΥ ΣΜ., ΓΕΩΡΓΑΤΟΥ Μ., ΓΙΑΠΙΤΖΑΚΗ Χ., ΛΑΚΚΑ Λ., ΝΟΤΑΡΑ Δ., ΦΛΩΡΕΝΤΙΝ Ν., ΧΑΤΖΗΚΩΝΤΗ ΟΛ., ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ Γ., όπως αυτό αναμορφώθηκε από τους ΚΑΛΑΪΤΖΙΔΑΚΗ Μ. και ΠΑΝΤΑΖΙΔΗ Γ.

Κεφάλαιο 1: Άνθρωπος και Υγεία

- 1.1 Παράγοντες που επηρεάζουν την υγεία του ανθρώπου
- 1.2 Μικροοργανισμοί
  - 1.2.1 Κατηγορίες παθογόνων μικροοργανισμών, εκτός της παραγράφου «Πολλαπλασιασμός των ιών»
  - 1.2.2 Μετάδοση και αντιμετώπιση των παθογόνων μικροοργανισμών
- 1.3 Μηχανισμοί άμυνας του ανθρώπινου οργανισμού – Βασικές αρχές ανοσίας
  - 1.3.1 Μηχανισμοί μη ειδικής άμυνας
  - 1.3.2 Μηχανισμοί ειδικής άμυνας – Ανοσία
  - 1.3.3 Προβλήματα στη δράση του ανοσοβιολογικού συστήματος
  - 1.3.4 Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσολογικής Ανεπάρκειας (AIDS), εκτός των παραγράφων «Αντιμετώπιση της ασθένειας» και «Κοινωνικό πρόβλημα»
- 1.5 Ουσίες που προκαλούν εθισμό

Κεφάλαιο 2: Άνθρωπος και Περιβάλλον

- 2.1 Η έννοια του οικοσυστήματος
  - 2.1.1 Χαρακτηριστικά οικοσυστημάτων
- 2.2 Ροή Ενέργειας
  - 2.2.1 Τροφικές αλυσίδες και τροφικά πλέγματα
  - 2.2.2 Τροφικές πυραμίδες και τροφικά επίπεδα
- 2.3 Βιογεωχημικοί κύκλοι
  - 2.3.1 Ο κύκλος του άνθρακα
  - 2.3.2 Ο κύκλος του αζώτου
  - 2.3.3 Ο κύκλος του νερού
- 2.4.3 Ερημοποίηση
- 2.4.4 Ρύπανση (περιλαμβάνονται στην ύλη μόνο η εισαγωγή και οι παράγραφοι: «Το φαινόμενο του θερμοκηπίου» και «Ρύπανση των υδάτων»)

Κεφάλαιο 3: Εξέλιξη

- 3.1.1 Ταξινόμηση των οργανισμών και εξέλιξη
  - 3.1.3 Η θεωρία της Φυσικής Επιλογής
  - 3.1.4 Μερικές χρήσιμες αποσαφηνίσεις στη θεωρία της φυσικής επιλογής
  - 3.1.5 Η φυσική επιλογή εν δράσει
- 3.3 Τι είναι η φυλογένεση και από πού αντλούμε σχετικά στοιχεία
- 3.4 Η εξέλιξη του ανθρώπου
  - 3.4.1 Το γενεαλογικό μας δέντρο
  - 3.4.2 Η εμφάνιση των Θηλαστικών και των Πρωτευόντων
  - 3.4.3 Τα χαρακτηριστικά των Πρωτευόντων
  - 3.4.5 Η εμφάνιση των Ανθρωπίδων
  - 3.4.6 Οι πρώτοι άνθρωποι

Σημείωση

Επισημαίνεται ότι στην εξεταστέα ύλη δεν περιλαμβάνονται:

- α) τα παραθέματα, τα οποία σκοπό έχουν να δώσουν τη δυνατότητα επιπλέον πληροφόρησης των μαθητών, ανάλογα με τα ενδιαφέροντά τους, οι πίνακες, τα μικρά ένθετα κείμενα σε πλαίσιο και οι προτάσεις για συνθετικές-δημιουργικές εργασίες των μαθητών,
- β) οι εικόνες του σχολικού βιβλίου και οι λεζάντες που τις συνοδεύουν ως αναπόσπαστο μέρος τους. Δύνανται, ωστόσο, να χρησιμοποιηθούν στην επεξήγηση δομών, λειτουργιών και διαδικασιών που ήδη αναφέρονται στο κείμενο του σχολικού βιβλίου,
- γ) ο εργαστηριακός οδηγός Βιολογίας Β' Λυκείου, που συνοδεύει το σχολικό βιβλίο.

Β) ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΟΜΑΔΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΘΕΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΣΠΟΥΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ - Γ' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

Όπως καθορίζεται στην υπό στοιχεία 82785/Δ2/24-07-2023 Υ.Α. (Β' 4768).

ΒΙΟΛΟΓΙΑ Γ! ΥΓΕΙΑΣ

ΙΧ. ΑΓΓΛΙΚΑ - Α' ΚΑΙ Β' ΤΑΞΕΩΝ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

Α) ΑΓΓΛΙΚΑ Α' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΒΙΒΛΙΟ: Αγγλικά Γενικού Λυκείου 1

2. A refugee's "dreamland"
3. On duty
4. Vincent Van Gogh
5. Animal rights
6. Fast fashion
7. Pride and prejudice
8. Social media

ΑΓΓΛΙΚΑ Α!

Β) ΑΓΓΛΙΚΑ Β' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΒΙΒΛΙΟ: Αγγλικά Γενικού Λυκείου 2

2. Do we all live in the same world?
3. Renaissance arts and artists
4. Learning to fly
5. Addictions

ΑΓΓΛΙΚΑ Β!

Χ. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΟΜΑΔΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΣΠΟΥΔΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

Όπως καθορίζεται στην υπό στοιχεία 82785/Δ2/24-07-2023 Υ.Α. (Β' 4768).

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ Γ!

ΧΙ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΟΜΑΔΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΣΠΟΥΔΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

Όπως καθορίζεται στην υπό στοιχεία 82785/Δ2/24-07-2023 Υ.Α. (Β' 4768).

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ Γ!

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 21 Αυγούστου 2023

Η Υφυπουργός

ΔΟΜΝΑ-ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ